

X сесія Вярхоўнага Савета СССР 1-га склікання

У Совеце Нацыянальнасцей

Спрэчкі па дакладу аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1944 год
Прамова дэпутата І. С. БЫЛІНСКАГА

Таварышы дэпутаты! Прадстаўлены Саветам Народных Камітараў Саюза ССР на разгляд X сесіі Вярхоўнага Савета СССР Дзяржаўны бюджэт на 1944 год ярка адлюстроўвае перамогі савецкага народа і тую велізарную задачу, якія ставяць перад намі ў справе калчатковага разгрому і выгнання фашысцкіх захопнікаў з нашай свяшчэннай зямлі, у аднаўленні народнай гаспадаркі, разбуранай нямецкімі варварамі, у вызваленых ад нямецкай акупацыі раёнах, у справе далейшага развіцця народнай гаспадаркі і культуры народаў Савецкага Саюза.

Мінулы 1943 год азнаменаваны вялікімі поспехамі і перамогамі савецкага народа і яго доблеснай Чырвонай Арміі на франтах Айчынай вайны і далейшым умацаваннем Савецкай дзяржавы на кірэйніцтвам вялікай камуністычнай партыі большавікоў і гоніў чалавечтва таварыша Сталіна.

Абмеркаванне сесіі Дзяржаўнага бюджэта праходзіць у дні, калі авяняла славай гераічнай Чырвонай Арміі, кіруюмай Вярхоўным Галоўнакамандуючым Мірнахам Савецкага Саюза вялікім Сталіным, гromіць і гоніць нямецка-фашысцкія орды на захад, уламанне доўгачасовыя агарніцы зрудаванні праціўніка, ламае жорсткае супраціўленне ворага і крок за крокам ачышчае савецкую зямлю ад фашысцкіх акупантаў.

працоўных, радасным і шчаслівым жыццём жыў беларускі народ.

У жыцці нашага народа адбылася выдатная падзея—з'яднанне ўсіх беларускіх земляў у адзінай беларускай дзяржаве.

Вераломны напад нямецка-фашысцкіх разбойнікаў на Савецкі Саюз у чэрвені 1941 г. спыніў мірную творчую працу беларускага народа. На-зладзейску напаўнішч на нашу зямлю, нямецкія разбойнікі прынеслі з сабой страшныя разбурэнні, знішчылі сотні тысяч мірных жыхароў, знішчылі матэрыяльныя і культурныя каштоўнасці, знішчылі ўсе тое, што было створана і заваявана ўпорнай працай народа за годы савецкай улады.

Грудамі руін, папалішчамі, шмбенічамі накрылі нямецкія звары беларускую зямлю. Фашысцкімі бандытамі ператвораны ў руіны старэйшыя гарады Беларусі—Мінск, Гомель, Віцебск, Магілёў, Бабруйск, Гродна, Баранавічы і іншыя. Спалены і абрабаваны школы, бібліятэкі, клубы і іншыя культурныя і навуковыя ўстановы рэспублікі. Разбураны і знішчаны тысячы вёсак. Цяжкае гора перажывае беларускі народ, які яшчэ знаходзіцца пад гнетам акупантаў. Фашысцкія разбойнікі прынеслі беларускаму народу жорсткія і пакутлівыя раны. Яны расстрэльваюць, вешаюць, спальваюць жывымі, атручваюць у «душгаўках» тысячы нявінных стараіх, жанчын і дзяцей, гоняць

У тыле ворага, на беларускай зямлі, з небывалай сілай разгарэлася ўсенародная партызанская барацьба. Сотні тысяч гітлераўскіх разбойнікаў знайшлі сабе пагібель ад поветнай рукі народных месціўцаў—беларускіх партызан і партызанак. Доблесныя партызаны і партызанкі гromяць тылы праціўніка, наносяць удары па камунікацыйных нямецкай арміі, усімі сіламі дапамагаюць Чырвонай Арміі разбіць нямецкіх захопнікаў.

Беларускі народ крывёю сваіх сыноў яшчэ больш умацаваў саюз брацкай дружбы з вялікім рускім народам і другімі народамі Савецкага Саюза, яшчэ мацней згуртаваўся вакол сваёй роднай большавіцкай партыі і любімага правадыра таварыша Сталіна.

У Айчынай вайне сталіскае дружба народаў яшчэ больш умацавала непарушны Савецкі Саюз і несакрушальную сілу нашай Савецкай дзяржавы.

Таварышы дэпутаты! Гераічная Чырвоная Армія вызваліла ад нямецкіх захопнікаў сотні гарадоў і дзесяткі тысяч населішчаў. Ад фашысцкага рабства вызвалены мільёны савецкіх людзей, яны вернуты ў дружную сям'ю народаў Савецкага Саюза. Ідзе масавы выгнанне фашысцкіх ордаў з Савецкай Беларусі. У жорсткіх баях з ворагам наша доблесная Чырвоная Армія вызваліла ўжо значную частку Магілёўскай і Віцебскай абласцей, амаль поўнасцю вызвалены Гомельская і Па-

раёнах БССР вынікаў гаспадарання нямецкіх захопнікаў. Ужо ў 1944 годзе прадугледжваецца аднавіць у вызваленых раёнах звыш 600 прадпрыемстваў рэспубліканскага, абласнога і раённага падпарадкавання. У лік іх уваходзяць перш за ўсе прадпрыемствы, якія будуць працаваць на патрэбы і запыты фронту, на аднаўленне народнай гаспадаркі і забеспячэнне насельніцтва, абрабаванага нямецкімі захопнікамі, таварамі шырокага спажывання і хатняга ўжывтку. Вялікія асігнаванні па бюджэту прадугледжаны на аднаўленне комунальнай гаспадаркі і жыцця, разбураных нямецка-фашысцкімі варварамі.

Калгаснае сялянства вызваленых раёнаў разгарнула вялікую працу па аднаўленню калгасаў і ліквідацыі зробленых немцамі разбурэнняў у сельскай гаспадарцы, а таксама па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Да пачатку сяўбы прадугледжана аднавіць 90 машына-трактарных станцыяў, для чаго Саюзны ўрад выпачыў вялікую колькасць трактароў, сельскагаспадарчых машын, абсталявання і запасыныя часткі. Для аднаўлення калгаснага жывёлагадоўлі за лік звароту жывёлы з усходніх раёнаў Савецкага Саюза, а таксама закупак у Беларусь будзе завезена вялікая колькасць жывёлы, што дасць магчымасць у 1944 годзе арганізаваць у кожным калгасе жывёлагадоўчыя фермы.

Вялікая ўвага пазачапа пільно-

Перад памі стаіць задача—ліквідаваць у самы кароткі тэрмін вынікі гаспадарання нямецка-фашысцкіх бандытаў. Шляхі звароту да жыцця апустошаных нямецкімі варварамі савецкіх гарадоў і вёсак з усёй іскравасцю вызначаны таварышам Сталіным у дакладзе ад 6 лістапада 1943 года. «У раёнах, дзе часова гаспадарылі фашысцкія пагромшчыкі,—гаворыць таварыш Сталін,—нам прадстаіць аднавіць разбураныя гарады і вёскі, прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя ўстановы, стварыць для савецкіх людзей, вызваленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця. Ужо цяпер поўным ходам разгарнулася работа па аднаўленню гаспадаркі і культуры ў вызваленых ад ворага раёнах. Але гэта толькі пачатак. Нам неабходна поўнасцю ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў у раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі. Гэта вялікая, агучынанародная задача. Мы можам і павінны вырашыць гэту цяжкую задачу за кароткі тэрмін».

Самаадданай працай наш народ, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, з дапамогаю вялікага рускага народа, залечыць свае цяжкія раны, адповіць разбураную нямецкімі захопнікамі народную гаспадарку, адродзіць сацыялістычную прамысловасць і калгасны лад.

Таварышы дэпутаты! Прадстаўлены па зацверджанне сесіі

